

שם הפעילות: חנוכה – מהי גבורה בתקופתנו הכותב/ת: ליאור קולודני

ערכים ומטרות הפעילות

הערך גבורה הוא מסמליו המרכזיים של חנוכה. גבורת המכבים היא ביטוי של מאבק על עצמאות רוחנית ולאומית והיא חלק מסיפור החג שמסופר לילדים מגיל צעיר. הפעילות באה לבחון את משמעותה של הגבורה בתקופתנו במבט של נערים שלומדים לפתח חשיבה ביקורתית על החברה שבה הם חיים. חנוכה הוא הזדמנות לבחון את ערך הגבורה והשתנותו בתקופות שונות.

קהל היעד

חברת הנעורים

משך הפעילות

שעה וחצי

רשימת ציוד ועזרים

- דפי לימוד – [לחצו כאן](#)
- סמרטפון
- לוח

מערך הפעילות

פתיחה: שאלת פתיחה מהי גבורה? או מיהו גיבור בעיניהם? לאסוף את התשובות ולכתוב.

חלק א'

1. מחלקים את דף הלימוד וקוראים יחד את הפסוק ממסכת אבות "איזהו גיבור..." (מופיע בדף לימוד)
2. **שאלה:** מה המשמעות של כיבוש היצר ומדוע לדעתם חז"ל מחשיבים את כיבוש היצר כגבורה.
3. **קריאה בקטע של ישעיהו ליבוביץ** על תפיסת הגבורה ביהדות. הקטע מחובר באופן עמוק למציאות שאנחנו פוגשים בימים אלו סביב שאלת הערכים והמידות של גבורה צבאית. חשוב לקיים את השיחה מתוך ראייה ביקורתית אבל לא מפרקת את ערך התרומה וההתמודדות שעומדת בפני מדינת ישראל בהיבט בטחוני.

4. שאלה: מהי התפישה היהודית ביחס לגבורה, כפי שבאה לביטוי בדברי ליבוביץ, והאם אנחנו יכולים להזדהות איתה?
5. הכרות עם השיר בלה בליסימה: שומעים את השיר. בלה היא דמות מהחיים שעליה נכתב שיר. היא מייצגת אומץ לב וגבורה שיכולה לעורר מחלוקת. מה אנחנו היינו בוחרים לעשות במקומה? האם היא גיבורה בעינינו?
6. חזרה לרשימה שעשינו בהתחלה האם אפשר לצרף אותה?

לסיים:

- מה למדתי מהמפגש? האם הוא העלה לי מחשבות חדשות על משמעותה של גבורה.
- אוכלים סופגניות.

תובנות ודגשים חינוכיים

השימוש במילה גיבור הפך להיות שגור אבל לרוב חסר משמעות בגלל שלא מתעכבים לרוב להבין את משמעותו. חנוכה הוא הזדמנות טובה לעשות זאת כי גבורה היא חלק מסמלי החג.

חשוב לשים לב שיהיה מקום לדמויות מגוונות כסמלי גבורה גם נשים וגם גברים, צבאי ואזרחי דמויות שמאפשרות הזדהות אבל גם כאלו שישנו קצת את התפישות המקובעות של בני הנער. המטרה היא לא לעורר פרובוקציה אלא לפתוח את הראש לרעיונות חדשים ולהתחבר לתוכן החג באופן משמעותי.